

REPUBLICA MOLDOVA
JUDECĂTORIA CHIȘINĂU
SEDIUL CIOCANA

mun. Chișinău, str. Mihail Sadoveanu, nr. 24/1,
Republica Moldova, MD-2044,
tel./fax (+373 22) 333 665; (022) 337 520
e-mail: jci@justice.md

*Sediul specializat în examinarea cauzelor cu privire la activitatea
judecătorului de instrucție și în materie contravențională*

REPUBLIC OF MOLDOVA
THE COURT OF CHISINAU
CIOCANA COURT OFFICE

city, Mihail Sadoveanu street, nr. 24/1,
Republic of Moldova, MD-2044,
tel./fax (+373 22) 333 665; (022) 337 520
e-mail: jci@justice.md

*The Court Office specialized in the examination of the cases concerning
the activity of the investigative judge and in contraventional matters*

Dosar nr.12-21-61733-19092018 (21-889/18)

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII		
JUDECĂTORIA CHIȘINĂU		
SEDIUL CIOCANA		
leșire Nr.	776	
" 14 "	02	2018

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA
MD-2004, mun. Chișinău, str. A. Lăpușneanu, 28

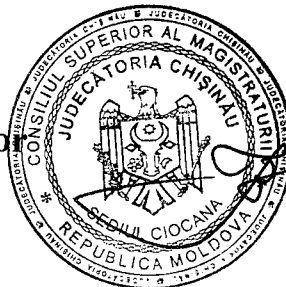
Judecătoria Chișinău, Vă expediază materialele respective în vederea examinării sesizării cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a sintagmei: "femeie" din dispoziția articolului 5 a Legii Nr.188 din 10.07.2008, privind amnistia în legătură cu declararea anului 2008 An al Tineretului.

Anexă:

- Încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 22 noiembrie 2018 de ridicare a excepției de neconstituționalitate.
- Sesizarea condamnatului Cojocaru Sergiu.
- Cererea privind aplicarea amnistiei.

Total 26 file

Președintele ședinței, Judecătoria

Sergiu Bularu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA		
INTRARE NR.	348	
20	02	2018

6

**Curții Constituționale a
Republicii Moldova**
mun. Chișinău str. A. Lăpușeanu 28,
MD-2004

Judecătoria Chișinău sediul Centru

SESIZARE
privind ridicarea excepției de neconstituționalitate

I. AUTORUL SESIZĂRII

Informații cu privire la autorul sesizării:

Numele: Cojocaru

Prenumele: Sergiu

Adresa: la moment deținut în penitenciarul nr. 13 din mun. Chișinău.

II. OBIECTUL SESIZĂRII:

1. Prezenta sesizare are ca obiect exercitarea controlului constituționalității a sintagmei: - "femeie" din dispoziția articolului 5 a Legii Nr. 188 din 10.07.2008, privind amnistia în legătură cu declararea anului 2008 An al Tineretului.

În viziunea autorului prezentei sesizări sintagma: "femeie" din dispoziția articolului 5 a Legii Nr. 188 din 10.07.2008, privind amnistia în legătură cu declararea anului 2008 An al Tineretului, vine în contradicție cu articolele 1 alin. (3), art. 16 al. 2) (Egalitatea) în coraborare cu articolul 28 (Viața intimă, familială și privată), articolul 48 (Familia) și articolul 49 (Protecția familiei și a copiilor orfani) din Constituție, articolul 8 § 2 (Dreptul la respectarea vieții private și de familie), art. 14 (Interzicerea discriminării) din Convenția Europeană pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale, art. 1 Protocolul nr. 12 la Convenția Europeană pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale (Interzicerea generală a discriminării).

**III. CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE CĂTRE
INSTANȚA DE JUDECATĂ**

Pendinte la Judecătoria Chișinău sediul Centru se află spre examinare cererea condamnatului Cojocaru S. prin care a solicitat în baza Legii Nr. 188 din 10.07.2008 privind amnistia în legătură cu declararea anului 2008 An al Tineretului, să fie eliberat de pedeapsă stabilită prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 septembrie 2015, prin care a fost condamnat în baza art. 328 al. 3) CP la închisoare pe un termen de 6 ani. Fapta pentru care a fost atras la răspundere penală autorul sesizării a avut loc la data de 10 decembrie 2005, adică pînă la intrarea în vigoare a Legii Nr.

7

188 din 10.07.2008 privind amnistia în legătură cu declararea anului 2008 An al Tineretului, S. Cojocaru a fost condamnat pentru comiterea unei infracțiuni grave la închisoare pe termen de 6 ani, iar la momentul intrării în vigoare a acestei legi privind amnistia, S. Cojocaru avea un copil minor în vîrstă de 3 ani și nu a fost decăzut din drepturile părintești.

Pentru fapta ce a avut loc la 08.09.2005 S. Cojocaru a fost condamnat de instanța de fond, sentința de condamnare a fost menținută de instanța de apel, după care timp de 8 ani cauza a fost restituită la rejudecare în instanța de apel de 4 ori de către Plenul CSJ și de 6 ori instanța de apel și Curtea Supremă de Justiție la examinarea admisibilității recursului ordinar a constatat nevinovăția lui Cojocaru S., iar la 08 septembrie 2015 prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, în latura penală a fost pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care a stabilit vinovăția lui Cojocaru S..

IV. LEGISLAȚIA PERTINENTĂ:

Prevederile relevante ale Constituției (republicată în M.O., 2016, nr. 78, art.140) sunt următoarele:

1. Prevederi relevante ale Constituției Republicii Moldova (M.O., 1994, nr. 1) sunt următoarele:

Articolul 1 Statul Republica Moldova

”(...)

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sînt garantate.”

Articolul 4 Drepturile și libertățile omului

”(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale.”

Articolul 16 Egalitatea

„(1) Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului.

(2) Toți cetățenii Republicii Moldova sînt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.”

Articolul 28

Viața intimă, familială și privată

” Statul respectă și ocrotește viața intimă, familială și privată.”

Articolul 48 Familia

„(1) Familia constituie elementul natural și fundamental al societății și are dreptul la ocrotire din partea societății și a statului.

(2) Familia se întemeiază pe căsătoria liber consimțită între bărbat și femeie, pe egalitatea lor în drepturi și pe dreptul și îndatorirea părinților de a asigura creșterea, educația și instruirea copiilor. [...]”

Articolul 49 Protecția familiei și a copiilor orfani

„(1) Statul facilitează, prin măsuri economice și prin alte măsuri, formarea familiei și îndeplinirea obligațiilor ce îi revin.

(2) Statul ocrotește maternitatea, copiii și tinerii, stimulând dezvoltarea instituțiilor necesare. [...]”

Articolul 54 Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

„(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției. [...]”

(4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.”

2. Prevederile relevante ale Codului penal al Republicii Moldova nr. 985 din 18 aprilie 2002 (republicat în M.O., 2009, nr. 72-74, art. 195) sunt următoarele:

Articolul 107. Amnistia

(1) Amnistia este actul ce are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei fie reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei.

3. Prevederile relevante ale Legii Nr. 188 din 10.07.2008, privind amnistia în legătură cu declararea anului 2008 An al Tineretului.

Art.5. – Se absolvă de pedeapsa stabilită persoana condamnată la pedeapsă cu închisoarea pe un termen de pînă la 7 ani inclusiv care, la data intrării în vigoare a

9

prezentei legi, nu a împlinit vârsta de 21 de ani sau este femeie gravidă, sau femeie cu copil în vîrstă de pînă la 8 ani nedecăzută din drepturile părintești.

4. Prevederi relevante din Codul familiei

Articolul 5. Egalitatea în relațiile familiale

(1) Toate persoanele căsătorite au drepturi și obligații egale în relațiile familiale, indiferent de sex, rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, opinie, apartenență politică, avere și origine socială.

Articolul 58. Drepturile și obligațiile părinților

(1) Părinții au drepturi și obligații egale față de copii, indiferent de faptul dacă copiii sînt născuți în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinții sau separat.

5. Prevederi relevante din Legea Nr. 5 din 09.02.2006 cu privire la asigurarea egalității de șanse între femei și bărbați.

Articolul 2 Noțiuni principale

„În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni principale semnifică: [...] discriminare după criteriul de sex – orice deosebire, excepție, limitare ori preferință avînd drept scop ori consecință limitarea sau intimidarea recunoașterii, exercitării și implementării pe bază de egalitate între femei și bărbați a drepturilor și libertăților fundamentale ale omului; [...]”

Articolul 5. Interzicerea discriminării după criteriul de sex

(1) În Republica Moldova, femeile și bărbații beneficiază de drepturi și libertăți egale, fiindu-le garantate și șanse egale pentru exercitarea lor.

(2) Promovarea unei politici sau efectuarea de acțiuni care nu asigură egalitatea de șanse între femei și bărbați se consideră discriminare și trebuie să fie înlăturată de autoritățile publice competente, conform legislației.

(3) Discriminarea după criteriul de sex poate fi directă, indirectă, prin asociere sau prin victimizare.

(4) Acțiunile care limitează sau exclud sub orice aspect tratarea egală a femeilor și bărbaților se consideră discriminatorii și sînt interzise.

(5) Actul juridic care conține prevederi discriminatorii după criteriul de sex se declară nul de către instanța de judecată.

(6) Nu se consideră discriminatorii:

a) măsurile de asigurare a unor condiții speciale femeii în perioada sarcinii, lăuziei și alăptării;

b) o diferență de tratament bazată pe o caracteristică legată de sex din motive care se referă la natura activității profesionale speciale, în cazul în care o asemenea caracteristică reprezintă o cerință profesională reală și determinată, cu condiția că obiectivul este legitim, iar cerința este proporțională;

10

c) anunțurile speciale de angajare a persoanelor de un anumit sex la locurile de muncă care se referă la natura activității profesionale speciale, în cazul în care o asemenea caracteristică legată de sex reprezintă o cerință profesională reală și determinată, cu condiția că obiectivul este legitim, iar cerința este proporțională;

d) acțiunile afirmative.

6. Prevederile relevante ale Legii nr. 121 din 25 mai 2012 cu privire la asigurarea egalității (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 129-131, art. 618) sunt următoarele:

Articolul 1 Scopul legii și domeniul de aplicare

„(1) Scopul prezentei legi este prevenirea și combaterea discriminării, precum și asigurarea egalității tuturor persoanelor aflate pe teritoriul Republicii Moldova în sferile politică, economică, socială, culturală și alte sfere ale vieții, fără deosebire de rasă, culoare, naționalitate, origine etnică, limbă, religie sau convingeri, sex, vârstă, dizabilitate, opinie, apartenență politică sau orice alt criteriu similar.[...]”

7. Prevederile relevante ale Convenției asupra eliminării tuturor formelor de discriminare față de femei (adoptată la 18 decembrie 1979 la New York și ratificată prin Hotărârea Parlamentului nr.87-XIII din 28 aprilie 1994, Monitorul Oficial, 1994, nr. 005), sunt următoarele:

Articolul 5

„Statele părți vor lua toate măsurile corespunzătoare pentru:

a) a modifica schemele și metodele de comportament social și cultural al bărbatului și femeii, pentru a se ajunge la eliminarea prejudecăților și practicilor cutumiare sau de altă natură care sunt bazate pe ideea de inferioritate sau superioare a unui sex, sau pe imaginea șablon privind rolul bărbatului sau al femeii;

b) a asigura ca educația în familie să contribuie la o înțelegere clară a faptului că maternitatea este o funcție socială și recunoașterea responsabilității comune a bărbatului și femeii în creșterea și educarea copiilor și în asigurarea dezvoltării lor, ținând seama că interesul copilului este condiția primordială în toate cazurile.”

8. Prevederi relevante ale Convenției Europene a Drepturilor Omului, în vigoare pentru Republica Moldova din 1 februarie 1998:

ARTICOLUL 8 Dreptul la respectarea vieții private și de familie

1. Orice persoană are dreptul la respectarea vieții sale private și de familie, a domiciliului său și a corespondenței sale.

2. Nu este admis amestecul unei autorități publice în exercitarea acestui drept decât în măsura în care acesta este prevăzut de lege și constituie, într-o societate democratică, o măsură necesară pentru securitatea națională, siguranța publică, bunăstarea economică a țării, apărarea ordinii și prevenirea faptelor penale, protecția sănătății, a moralei, a drepturilor și a libertăților altora.

ARTICOLUL 14 Interzicerea discriminării

Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta Convenție trebuie să fie asigurată fără nicio deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație.

9. Prevederi relevante ale Protocolului nr. 12 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, în vigoare pentru Republica Moldova din 1 februarie 1998:

ARTICOLUL 1

Interzicerea generală a discriminării

”1. Exercitarea oricărui drept prevăzut de lege trebuie să fie asigurată fără nicio discriminare bazată, în special, pe sex, pe rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenența la o minoritate națională, avere, naștere sau oricare altă situație.

2. Nimeni nu va fi discriminat de o autoritate publică pe baza oricăruia dintre motivele menționate în paragraful 1.”

10. Prevederile relevante ale Legii nr.317-XIII din 13 decembrie 1994 cu privire la Curtea Constituțională (M.O., 1995, nr. 8, art. 86) sunt următoarele:

Articolul 4

Atribuțiile

„(1) Curtea Constituțională:

a) exercită la sesizare controlul constituționalității legilor, regulamentelor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și dispozițiilor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte;

[...]

(2) Competența Curții Constituționale este prevăzută de Constituție și nu poate fi contestată de nici o autoritate publică.”

11. Prevederile relevante ale Codului jurisdicției constituționale nr. 502- XIII din 16 iunie 1995 (M.O., 1995, nr. 53-54, art. 597) sunt următoarele:

Articolul 2

Autoritatea de jurisdicție constituțional

„(1) Unica autoritate de jurisdicție constituțională în Republica Moldova este Curtea Constituțională.

(2) Curtea Constituțională garantează supremația Constituției, asigură realizarea principiului separării puterii de stat în putere legislativă, putere executivă și putere judecătorească, garantează responsabilitatea statului față de cetățean și a cetățeanului față de stat.”

Articolul 4

Competența în materie a Curții Constituționale

- „(1) În exercitarea jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională:
- a) efectuează, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte; [...]
- (3) Curtea Constituțională examinează în exclusivitate chestiuni de drept.”

Articolul 7

Prezumția constituționalității actelor normative

„Orice act normativ, precum și orice tratat internațional la care Republica Moldova este parte; se consideră constituțional până când neconstituționalitatea lui va fi dovedită în procesul jurisdicției constituționale, cu asigurarea tuturor garanțiilor prevăzute de prezentul cod.”

12. Prevederi relevante ale Hotărârii Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016 pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova sunt următoarele:

”76. Prin urmare, în momentul în care judecătorul ordinar constată sau este invocată de către părți o anumită incertitudine privind constituționalitatea actului aplicabil, acesta este obligat să demareze procesul de exercitare a controlului constituționalității.”

”79. Astfel, controlul concret de constituționalitate pe cale de excepție constituie singurul instrument prin intermediul căruia cetățeanul are posibilitatea de a acționa pentru a se apăra împotriva legislatorului însuși, în cazul în care, prin lege, drepturile sale constituționale sunt încălcate.

”82. Curtea reține că judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

- (1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. 1) lit. a) din Constituție;
- (2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;
- (3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;
- (4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

83. Curtea reține că verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale. Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82.”

”86. Curtea reține că, prin ignorarea excepției de neconstituționalitate și rezolvarea litigiului fără soluționarea prealabilă a excepției de către instanța de

contencios constituțional, judecătorul ordinar ar dobândi prerogative improprii instanței judecătorești.

87. Având în vedere cele menționate, orice instanță judiciară chemată să soluționeze un litigiu, în ipoteza unei îndoieli cu privire la constituționalitatea unei dispoziții, are atât puterea, cât și obligația să se adreseze Curții Constituționale.”

”103. Astfel, Curtea menționează că, în timp ce dreptul de a ridica excepția de neconstituționalitate aparține judecătorilor din cadrul instanțelor judecătorești de toate nivelele, precum și având în vedere caracterul formal al rolului Curții Supreme de Justiție și lipsa competenței acesteia de a se pronunța asupra excepțiilor de neconstituționalitate ridicate de instanțele judecătorești ierarhic inferioare, prevederile literelor a) și g) de la alin. (1) al articolului 135 din Constituție nu pot fi interpretate în sensul restrângerii dreptului altor instanțe ordinare de a sesiza instanța de jurisdicție constituțională.”

”107. În același timp, în temeiul art. 135 alin. (1) lit. a) și lit. g), sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza. O astfel de interpretare asigură principiul constituțional al independenței tuturor judecătorilor în soluționarea cauzelor și supremația Constituției în procesul de apărare a drepturilor și libertăților fundamentale.”

V EXPUNEREA PRETINSEI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII.

În legătură cu declararea anului 2008 An al Tineretului, legiutorul conducându-se de principiile umanismului, a adoptat Legea Nr. 188 din 10.07.2008, privind amnistia în legătură cu declararea anului 2008 An al Tineretului.

Legislatorul prin prisma art. 5 din această lege a avut grijă ca copiii care la data intrării în vigoare a acestei legi aveau vârsta de pînă la 8 ani, să poată fi educați împreună cu mama, chiar dacă mama lor a comis infracțiuni ușoare, mai puțin grave sau grave.

În același timp deși această lege a avut ca scop protejarea copiilor și tineretului, a creat o situație dezavantajoasă copiilor în vîrstă de pînă la 8 ani a căror părinți de sex masculin au comis infracțiuni.

Din conținutul acestei legi rezultă că copiii în vîrstă de pînă la 8 ani, a căror părinți de sex masculin au comis infracțiuni ușoare, mai puțin grave sau grave, nu vor fi protejați de această lege și în consecință vor fi dezavantajați pe principiu de sex atît ei cît și părinții acestora.

Sintagma ”femeie” din dispoziția art. 5 din Legea privind amnistia în legătură cu declararea anului 2008 An al Tineretului, crează o distincție între persoanele aflate în situații similare sau comparabile și doar anumite categorii dintre aceste persoane beneficiază de tratament preferential, iar această distincție este discriminatorie.

Autorul acestei sesizări consideră că aceste derogări nu se încadrează în limitele articolului 54 din Constituție, potrivit căruia exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției. De asemenea, restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.

O distincție este discriminatorie dacă nu se bazează pe o justificare obiectivă și rezonabilă, nu urmărește un scop legitim sau dacă nu există un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul urmărit.

Progresul spre egalitatea de gen a devenit un obiectiv major în statele membre ale Consiliului Europei și prin prisma textelor pertinente ale Consiliului Europei și a jurisprudenței Curții Europene, numai considerente foarte puternice ar putea determina aprecierea unei diferențe de tratament ca fiind compatibilă cu Convenția Europeană (a se vedea hotărârile CEDO *Burghartz v. Elveția* din 22 februarie 1994, § 27 și *Schuler-Zraggen v. Elveția* din 24 iunie 1993 etc.).

În acest context, nu putem fi de acord cu norma contestată care este ghidată de specificul gândirii că anume femeia are în primul rând obligațiunea de a educa și crește copiii.

Urmând raționamentul Curții Europene, referințele la tradiții, prejudecăți generale sau atitudini sociale majoritare predominante într-o anumită țară nu sunt suficiente pentru a justifica o diferență de tratament fondată pe sex. De exemplu, statele nu pot impune tradiții în care este adânc înrădăcinată ideea că bărbatul joacă un rol-cheie, iar femeia – un rol secundar în familie (a se vedea hotărârea CEDO *Ünal Tekeli v. Turcia*, § 63).

Analizând legislația altor state am constatat că doar unele țări din fostul lagăr socialist mai păstrează această tradiție de a absolvi de răspundere penală doar femeile care au copii minori.

Potrivit practicii Curții Constituționale, articolul 16 din Constituție intră în acțiune atunci când situația la care se referă dezavantajul implică una din condițiile de exercitare a unui drept garantat, sau dacă măsurile criticate vizează exercitarea unui drept garantat. Pentru ca articolul 16 să fie operabil, este suficient ca situația reglementată de normele contestate să intre în domeniul de aplicare al uneia sau mai multor dispoziții ale Constituției, care garantează drepturi fundamentale.

Articolul 48 din Constituție prevede expres egalitatea în drepturi și obligații a ambilor soții (bărbat și femeie) de a asigura creșterea, educația și instruirea copiilor.

Articolele 48 și 49 din Constituție nu prevăd expres dreptul copiilor de a locui împreună cu ambii părinți chiar dacă părinții lor au comis infracțiuni și dreptul părinților care au comis infracțiuni de a beneficia de facilități la stabilirea pedepselor penale și nu impun statului o obligație pozitivă de a elibera persoana care are copii minori de pedeapsa penală prevăzută de lege. Cu toate acestea, în conformitate cu

articolul 49 din Constituție, statul facilitează, prin alte măsuri, formarea familiei și îndeplinirea obligațiilor ce îi revin, ocrotește copiii și tinerii, stimulând dezvoltarea instituțiilor necesare.

În acest context, permițînd părintelui să stea acasă și să aibă grijă de copii, eliberîndu-l de pedeapsă favorizează viața de familie și are în mod cert un impact asupra organizării acesteia.

Eliberarea de pedeapsă a persoanelor care au comis infracțiuni și care au copii minori credem că intră în domeniul de aplicare al articolelor 48 și 49 din Constituție.

Prin urmare, în cazul din speță este aplicabil articolul 16 combinat cu articolele 48 și 49 din Constituție.

În consecință, statul, atunci când adoptă acte de amnistie, în legătură cu aniversarea anului tineretului, care are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei, fie reduce pedeapsa aplicată, trebuie să facă acest lucru într-un mod compatibil cu articolul 16 din Constituție.

În comparație cu persoanele de sex feminin care au comis infracțiuni, persoanele de sex masculin care au comis infracțiuni identice, prin prisma Legii privind amnistia în legătură cu declararea anului 2008 An al Tineretului, chiar dacă aveau copii minori în vîrstă de pînă la 8 ani, nu au dreptul de fi eliberați de răspundere penală.

Prin urmare, la data intrării în vigoare a Legii privind amnistia în legătură cu declararea anului 2008 An al Tineretului, persoanele de sex feminin care au comis infracțiuni și care aveau copii în vîrstă de pînă la 8 ani, se aflau într-o situație comparabilă cu persoanele de sex masculin care au comis infracțiuni și care aveau copii în vîrstă de pînă la 8 ani.

Liberarea de pedeapsă penală a femeilor care aveau copii minori în vîrstă de pînă la 8 ani la data intrării în vigoare a Legii privind amnistia, a fost concepută pentru a permite beneficiarului să stea acasă și să îngrijească personal copilul.

Fără a ignora diferențele care pot exista între tată și mamă, în relația lor cu copilul, în ceea ce privește creșterea copilului în vîrstă de pînă la 8 ani, bărbații și femeile se află în „situații similare”.

Astfel, din perspectiva scopului eliberării de pedeapsă penală, persoanele de sex masculin care au comis infracțiuni și care au copii minori sunt într-o situație similară cu cea a persoanelor de sex feminin care au copii minori și au comis infracțiuni.

Prin urmare, diferența de tratament între persoanele care au comis infracțiuni de ambele sexe și care au copii în vîrstă de pînă la 8 ani nu este bazată pe o justificare obiectivă și rezonabilă, în consecință duce la încălcarea articolului 16 din Constituție.

Statele se bucură de o largă marjă de apreciere în domeniul combaterii infracțiunilor și menținerea ordinii publice, iar drepturile persoanelor care au comis infracțiuni ar putea fi supuse unor restricții mai mari. Totuși persoanele care au comis infracțiuni, la fel ca toate celelalte persoane aflate sub jurisdicția unui stat, au dreptul de a se bucura de protecția Convenției Europene. Autoritățile naționale nu pot invoca statutul special al persoanelor care au comis infracțiuni, pentru a justifica privarea acestor persoane de substanța drepturilor lor. Pentru a fi justificată, o restricție privind drepturile garantate de Convenție trebuie să fie necesară într-o societate democratică.

16

În ceea ce privește restricțiile pe principiu de sex, trebuie să existe, de asemenea, „motive deosebit de grave”. În special, trebuie să existe un raport rezonabil de proporționalitate între restricțiile impuse și scopul legitim protejat. Aceste restricții sunt acceptabile numai în cazul în care există o amenințare reală, iar afirmațiile cu privire la existența acestui risc trebuie să fie „susținute de exemple”, fapt ce lipsește în cazul din speță.

În cauza CEDO Petrovic v. Austria din 27 martie 1998, Curtea CEDO a remarcat evoluția progresivă a societății față de o repartizare mai egală între bărbați și femei a responsabilităților de creștere a copilului.

Diferența de tratament între persoanele care au comis infracțiuni de sex masculin și cei de sex feminin în ceea ce privește eliberarea de răspundere penală pentru a putea îngriji de copilul minor în vârstă de până la 8 ani nu urmărește nicidecum scopul de a corecta dezavantajul suferit de femei în societate sau „inegalitățile de fapt” între bărbați și femei, ci dimpotrivă, această diferență are efectul de a perpetua stereotipurile fondate pe sex și constituie un dezavantaj atât pentru viața de familie a bărbaților care au comis infracțiuni, cât și pentru copii a căror părinți de sex masculin au comis infracțiuni.

Nu putem accepta că anume femeia are în primul rând obligația de a educa și a crește copiii, că faptele infracționale sunt proprii bărbaților și că societatea moldovenească nu este gata să accepte egalitatea dintre bărbații și femeile care au comis infracțiuni.

Nici în nota informativă asupra proiectului de lege privind amnistia în legătură cu declararea anului 2008 – An al Tineretului, nu se menționează că eliberarea de răspundere penală a persoanelor de sex masculin ar dăuna luptei cu infracționalitatea. Consider că acordarea acestui drept fără discriminare de sex nu comportă un astfel de risc. Nici Președinția ca autor al acestei legi și nici alte autorități nu au efectuat studii statistice pentru a evalua numărul de persoane de sex masculin ce ar putea beneficia de eliberarea de pedeapsă pentru îngrijirea copilului, care până la intrarea în vigoare a acestei legi aveau copii în vârstă de până la 8 ani.

Având în vedere importanța prevenirii infracțiunilor, unele restricții ar putea fi justificate, cu condiția că acestea nu sunt discriminatorii. Totuși este posibil să se realizeze scopul legitim de protecție a ordinii publice și de prevenire a infracțiunilor în alt mod decât prin dezavantajarea persoanelor de sex masculin de cei de sex feminin și excluderea persoanelor de sex masculin care au copii în vârstă de până la 8 ani de la exercitarea aceluiași drept.

În multe state europene persoanele de ambele sexe care au comis infracțiuni beneficiază de aceleași drepturi, inclusiv sunt eliberați de răspundere penală în aceleași condiții fără a se face deosebire de sex. Aceste exemple arată că există modalități de a răspunde preocupărilor legitime legate de prevenire a infracțiunilor, asigurând în același timp persoanelor de ambele sexe egalitatea de tratament în ceea ce privește eliberarea de răspundere penală pentru îngrijirea copilului.

O astfel de restricție generală și automată, impusă unui grup de persoane, fiind fondată pe sex, depășește domeniul de aplicare a unei marje de apreciere a statului acceptabile, oricât de largă ar fi, și că este incompatibilă cu articolul 16 din Constituție, combinat cu articolele 48 și 49 din Constituție.

17

Excluderea persoanelor de sex masculin care aveau copii în vîrstă de pînă la 8 ani în momentul intrării în vigoare a Legii privind amnistia în legătură cu declararea anului 2008 – An al Tineretului, de a fi eliberați de răspundere penală pentru anumite fapte infracționale, în timp ce persoanele de sex feminin au beneficiat de acest drept, nu poate fi considerată ca fiind fondată pe o justificare obiectivă sau rezonabilă. Prin urmare, această diferență de tratament constituie o discriminare fondată pe sex.

Pentru a da răspuns dacă Legea Nr. 188 din 10.07.2008, privind amnistia în legătură cu declararea anului 2008 An al Tineretului crează sau nu un tratament mai puțin favorabil bărbaților, urmează să se dea răspuns la următoarele întrebări:

- Ar fi fost persoana care a comis o infracțiune tratată mai puțin favorabil dacă ar fi fost de sex diferit, adică femeie?
- Ar fi beneficiat copilul în vîrstă de pînă la 8 ani de îngrijirea ambilor părinți dacă părintele care a comis o infracțiune ar fi fost de sex diferit, adică femeie?

Pentru că răspunsul la aceste întrebări este unul afirmativ, țin să constat că tratamentul mai puțin favorabil este în mod clar cauzat de criteriul de sex.

În consecință, sintagma contestată încalcă articolul 16 combinat cu articolele 48 și 49 din Constituție.

În final ținem să menționăm că toate persoanele sunt egale în fața legii și au dreptul la o protecție egală din partea legii indiferent de sexul acestora.

VI. ALTE DATE REFERITOARE LA OBIECTUL SESIZĂRII

Prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei în care a fost ridicat excepția de constituționalitate. Prerogativa de a soluționa excepțiile de neconstituționalitate, cu care a fost investită Curtea Constituțională prin articolul 135 alin.(1) lit. g) din Constituție, presupune stabilirea corelației dintre normele legislative și textul Constituției, ținând cont de principiul supremației acesteia și de relevanța prevederilor contestate pentru soluționarea litigiului principal în instanțele de judecată.

Obiect al excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile articolului 5 din Legea Nr. 188 din 10.07.2008, privind amnistia în legătură cu declararea anului 2008 An al Tineretului. Prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cererii autorului acestei sesizări prin care a solicitat eliberarea de răspundere penală în legătură cu această amnistie.

În Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016 Curtea a subliniat că excepția de neconstituționalitate reprezintă o acțiune procesuală de apărare, prin care Curtea Constituțională este sesizată asupra neconcordanței cu prevederile Constituției a unor dispoziții legale aplicabile în cauza dedusă instanței de judecată.

Nu există o hotărâre anterioară a Curții avînd ca obiect prevederile contestate. Prevederile contestate nu au constituit anterior obiectul controlului constituționalității.

VII. CERINȚELE AUTORULUI:

Reieșind din considerentele expuse, în temeiul art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituția Republicii Moldova, art. 4 al. 1 lit. a), art. 24 alin. (1) din Legea cu privire

18

la Curtea Constituțională, art. 4 alin. (1) lit. a), art. 39 din Codul jurisdicției constituționale, art. 7 alin. (3) Cod de procedură penală,

S O L I C I T:

1. Ridicarea excepției de neconstituționalitate a sintagmei: "femeie" din dispoziția articolului 5 a Legii Nr. 188 din 10.07.2008, privind amnistia în legătură cu declararea anului 2008 An al Tineretului.
2. Judecătoria mun. Chișinău sediu Centru să emită o încheiere cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a sintagmei: "femeie" din dispoziția articolului 5 a Legii Nr. 188 din 10.07.2008, privind amnistia în legătură cu declararea anului 2008 An al Tineretului.
3. Judecătoria mun. Chișinău sediu Centru să prezinte direct în adresa Curții Constituționale prezenta sesizare de ridicare a excepție de neconstituționalitate.
4. Curtea Constituțională să admită excepția de neconstituționalitate ridicată prin prezenta sesizare.
5. Curtea Constituțională să declare ca fiind neconstituțională sintagma: "femeie" din dispoziția articolului 5 a Legii Nr. 188 din 10.07.2008, privind amnistia în legătură cu declararea anului 2008 An al Tineretului,.

VIII. DECLARAȚIA ȘI SEMNATURA

Declar pe propria onoare că informațiile ce se conțin în prezenta sesizare sunt exacte și corespund adevărului.

Cu respect,

Autorul sesizării
Cojocaru Sergiu

ÎNCHEIERE

privind ridicarea excepției de neconstituționalitate

22 noiembrie 2018

Judecătoria Chișinău sediul Centru

Instanța de judecată în componența:

Președintele ședinței

judecător de instrucție

Grefier

Cu participarea:

Avocatului

Repr.P-13 Chișinău

Condamnatului

Sergiu Bularu

Ion Catrinici

Igor Chiriac

Sergiu Pleșca

Sergiu Cojocaru

judecând în ședință de judecată publică cererea condamnatului Cojocaru Sergiu privind aplicarea Legii privind amnistia în legătură cu declararea anului 2008 An al Tineretului, instanța-

CONSTATĂ:

La 18.09.2018 condamnatul Cojocaru Sergiu s-a adresat în instanța de judecată cu cerere prin care a solicitat aplicarea prevederilor Legii privind amnistia în legătură cu declararea anului 2008 An al Tineretului, cu eliberarea lui de pedeapsă stabilită prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 septembrie 2015, prin care a fost condamnat în temeiul art. 328 alin. (3) lit. d) Cod penal la închisoare pe termen de 6 ani. Condamnatul Sergiu Cojocaru la moment își execută pedeapsa sub formă de închisoare în Penitenciarul nr. 13 din mun. Chișinău.

În ședința de judecată din 15.11.2018 condamnatul Cojocaru S. a solicitat ridicarea excepției de neconstituționalitate cu sesizarea Curții Constituționale în vederea controlului de constituționalitate a sintagmei "femeie" din dispoziția articolului 5 a Legii Nr. 188 din 10.07.2008, privind amnistia în legătură cu declararea anului 2008 An al Tineretului.

În motivarea excepției condamnatul a invocat faptul că:

prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 septembrie 2015, a fost condamnat în baza art. 328 alin. (3) CP la închisoare pe un termen de 6 ani. Condamnatul Sergiu Cojocaru a fost găsit vinovat și atras la răspundere penală pentru o faptă ce a avut loc la data de 10 decembrie 2005, adică pînă la intrarea în vigoare a Legii Nr. 188 din 10.07.2008 privind amnistia în legătură cu declararea anului 2008 An al Tineretului, Sergiu Cojocaru a fost condamnat pentru comiterea unei infracțiuni grave la închisoare pe termen de 6 ani, iar la momentul intrării în vigoare a acestei legi privind amnistia, Sergiu Cojocaru avea un copil minor în vîrstă de 3 ani și nu a fost decăzut din drepturile părintești.

Condamnatul Sergiu Cojocaru consideră că sintagma: "femeie" din dispoziția articolului 5 a Legii Nr. 188 din 10.07.2008, privind amnistia în legătură cu declararea anului 2008 An al Tineretului, vine în contradicție cu articolele 1 alin. (3),

art. 16 al. 2) (Egalitatea) în coraborare cu articolul 28 (Viața intimă, familială și privată), articolul 48 (Familia) și articolul 49 (Protecția familiei și a copiilor orfani) din Constituție, articolul 8 § 2 (Dreptul la respectarea vieții private și de familie), art. 14 (Interzicerea discriminării) din Convenția Europeană pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale, art. 1 Protocolul nr. 12 la Convenția Europeană pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale (Interzicerea generală a discriminării).

Condamnatul Sergiu Cojocaru a indicat că legislatorul prin prisma art. 5 din această lege a avut grijă ca copiii care la data intrării în vigoare a acestei legi aveau vârsta de pînă la 8 ani, să poată fi educați împreună cu mama, chiar dacă mama lor a comis infracțiuni ușoare, mai puțin grave sau grave. În același timp deși această lege a avut ca scop protejarea copiilor și tineretului, a creat o situație dezavantajoasă copiilor în vîrstă de pînă la 8 ani a căror părinți de sex masculin au comis infracțiuni.

Condamnatul Sergiu Cojocaru a invocat că sintagma "femeie" din dispoziția art. 5 din Legea privind amnistia în legătură cu declararea anului 2008 An al Tineretului, crează o distincție între persoanele aflate în situații similare sau comparabile și doar anumite categorii dintre aceste persoane beneficiază de tratament preferențial.

Consideră că aceste derogări nu se încadrează în limitele articolului 54 din Constituție, potrivit căruia exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidentiale sau garantării autorității și imparțialității justiției. De asemenea, restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.

A mai invocat în motivarea sesizării că articolul 48 din Constituție prevede expres egalitatea în drepturi și obligații a ambilor soții (bărbat și femeie) de a asigura creșterea, educația și instruirea copiilor, iar articolele 48 și 49 din Constituție prevăd dreptul copiilor de a locui împreună cu ambii părinți chiar dacă părinții lor au comis infracțiuni. Eliberarea de pedeapsă a persoanelor care au comis infracțiuni și care au copii minori, consideră condamnatul că intră în domeniul de aplicare al articolelor 48 și 49 din Constituție.

În comparație cu persoanele de sex feminin care au comis infracțiuni, persoanele de sex masculin care la fel au comis infracțiuni similare, prin prisma Legii privind amnistia în legătură cu declararea anului 2008 An al Tineretului, chiar dacă aveau copii minori în vîrstă de pînă la 8 ani, nu pot fi eliberați de răspundere penală.

Prin urmare, condamnatul a invocat că diferența de tratament între persoanele care au comis infracțiuni de ambele sexe și care au copii în vîrstă de pînă la 8 ani nu este bazată pe o justificare obiectivă și rezonabilă, în consecință duce la încălcarea articolului 16 din Constituție.

În ședința de judecată avocatul Igor Chiriac reprezentînd interesele condamnatului a susținut cererea înaintată și a solicitat admiterea ei.

3
Reprezentantul Penitenciarului nr. 13 au solicitat respingerea ca fiind neîntemeiată cererea înaintată de condamnatul Sergiu Cojocaru privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, motivînd că nu sunt clare temeiurile care au stat la înaintarea acestei sesizări.

Audiind opiniile participanților la proces, studiind materialele cauzei, analizînd sesizarea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a sintagmei: "femeie" din dispoziția articolului 5 a Legii Nr. 188 din 10.07.2008, privind amnistia în legătură cu declararea anului 2008 An al Tineretului, instanța de judecată consideră că cererea urmează a fi admisă din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 7 alin. 3) din Codul de procedură penală, dacă, în procesul judecării cauzei, instanța constată că norma juridică ce urmează a fi aplicată contravine prevederilor Constituției și este expusă într-un act juridic care poate fi supus controlului constituționalității, judecarea cauzei se suspendă, se informează Curtea Supremă de Justiție care, la rîndul său, sesizează Curtea Constituțională.

Curtea Constituțională prin Hotărîrea nr. 2 din 09.02.2016 pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova, la pct. 76 din această hotărîre a stabilit că în momentul în care judecătorul ordinar constată sau este invocată de către părți o anumită incertitudine privind constituționalitatea actului aplicabil, acesta este obligat să demareze procesul de exercitare a controlului constituționalității.

Conform pct. 82. din Hotărîrea nr. 2 din 09.02.2016, Curtea Constituțională a reținut că *judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate*, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: (1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. 1) lit. a) din Constituție; (2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; (3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; (4) nu există o hotărîre anterioară a Curții avînd ca obiect prevederile contestate.

Verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale. Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82.

Hotărîrea nr. 2 din 09.02.2016 pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova, prevede la pct. 107 că în temeiul art. 135 alin. (1) lit. a) și lit. g) din Constituție, sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza.

Totodată este de remarcat că în conformitate cu art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituția RM, Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui

Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

Instanța de judecată, verificând aspectelor întrunirii condițiilor stabilite de Curtea Constituțională prin Hotărârea nr. 2 din 09.02.2016, obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. 1) lit. a) din Constituție, excepția de neconstituționalitate este ridicată de către una din părți, iar prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cererii depuse de condamnatul Sergiu Cojocaru privind aplicarea în privința sa a Legii Nr. 188 din 10.07.2008, privind amnistia în legătură cu declararea anului 2008 An al Tineretului. La fel se constată că nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

Din considerentele indicate mai sus, instanța ajunge la concluzia că sunt prezente temeiuri și motive ce implică necesitatea admiterii integrale a cererii depuse de condamnatul Sergiu Cojocaru privind Ridicarea excepției de neconstituționalitate a sintagmei: "femeie" din dispoziția articolului 5 a Legii Nr. 188 din 10.07.2008, privind amnistia în legătură cu declararea anului 2008 An al Tineretului.

La fel, instanța de judecată constată că, în conformitate cu pct. 82 al Hotărârii nr. 2 din 09.02.2016 sesizarea înaintată de către condamnatul Cpjocaru Sergiu întrunește condiția ca normele solicitate pot fi supuse controlului constituționalității, or aceste chestiuni au tangență directă cu soluționarea cauzei penale.

În conformitate cu prevederile art.7 alin. (6) CPP- hotărârile Curții Constituționale privind interpretarea Constituției sau privind neconstituționalitatea unor prevederi legale sânt obligatorii pentru organele de urmărire penală, instanțele de judecată și pentru persoanele participante la procesul penal.

În același sens instanța reține că în conformitate cu pct. 82 al Hotărârii nr. 2 din 09.02.2016 - în momentul acceptării excepției de neconstituționalitate, judecătorul dispune, prin încheiere, suspendarea procesului. Curtea reține că suspendarea procesului până la soluționarea de către Curtea Constituțională a excepției de neconstituționalitate este necesară pentru a exclude aplicarea normelor contrare Constituției la soluționarea unei cauze.

Potruvit pct. 84 al Hotărârii sus menționate - În cauza Ivanciuc v. Romania (decizia nr.18624/03) fiind invocat refuzul instanței de judecată de a sesiza Curtea Constituțională cu o excepție de neconstituționalitate, Curtea Europeană a menționat: „Este conform funcționării unui asemenea mecanism faptul că judecătorul verifică dacă poate sau trebuie să depună o cerere preliminară, asigurându-se că aceasta trebuie să fie rezolvată pentru a permite să se soluționeze litigiul pe care este chemat să-l cunoască. Acestea fiind zise, nu este exclus ca, în unele circumstanțe, refuzul exprimat de o instanță națională, chemată să se pronunțe în ultimă instanță, ar putea aduce atingere principiului echității procedurii, așa cum este enunțat la articolul 6 § 1 al Convenției, în special atunci când un asemenea refuz este atins de arbitrar (Coëme și alții v. Belgia, nr. 32492/96, 32547/96, 32548/96, 33209/96 și 33210/96, § 114, CEDO 2000-VII și Wynen v. Belgia, nr. 32576/96, § 41, CEDO 2002-VIII)”.

5
Curtea a reținut că, prin ignorarea excepției de neconstituționalitate și rezolvarea litigiului fără soluționarea prealabilă a excepției de către instanța de contencios constituțional, judecătorul ordinar ar dobândi prerogative improprii instanței judecătorești.

Având în vedere cele menționate, orice instanță judiciară chemată să soluționeze un litigiu, în ipoteza unei îndoieli cu privire la constituționalitatea unei dispoziții, are atât puterea, cât și obligația să se adreseze Curții Constituționale.

Urmare a celor indicate, instanța găsește necesar de a admite ca fiind întemeiată sesizarea condamnatului Cojocaru Sergiu prin care a invocat excepția de neconstituționalitate a sintagmei: "femeie" din dispoziția articolului 5 a Legii Nr. 188 din 10.07.2008, privind amnistia în legătură cu declararea anului 2008 An al Tineretului.

Prin prisma celor enunțate, instanța de judecată consideră necesar de a suspenda examinarea cererii condamnatului Cojocaru Sergiu, Legii privind amnistia în legătură cu declararea anului 2008 An al Tineretului.

În temeiul celor expuse și conform prevederilor art.7,41, 469, 471, Cod de procedură penală, art. 135 din Constituția RM, Hotărârea nr. 2 din 09.02.2016 pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova instanța de judecată -

DISPUNE:

A admite cererea condamnatului Cojocaru Sergiu privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a sintagmei: "femeie" din dispoziția articolului 5 a Legii Nr. 188 din 10.07.2008, privind amnistia în legătură cu declararea anului 2008 An al Tineretului.

A ridica excepția de neconstituționalitate înaintată de condamnatul Cojocaru Sergiu pentru controlul constituționalității sintagmei: "femeie" din dispoziția articolului 5 a Legii Nr. 188 din 10.07.2008, privind amnistia în legătură cu declararea anului 2008 An al Tineretului.

A suspenda examinarea procesului intentat la cererea condamnatului Cojocaru Sergiu, aplicarea față de el a prevederilor Legii privind amnistia în legătură cu declararea anului 2008 An al Tineretului pînă la adoptarea soluției de către Curtea Constituțională.

A remite conform competenței Curții constituționale sesizarea depusă de către condamnatului Cojocaru Sergiu privind ridicarea excepției de neconstituționalitate în cadrul examinării plângerii condamnatului Cojocaru Sergiu privind aplicarea față de el a prevederilor Legii privind amnistia în legătură cu declararea anului 2008 An al Tineretului.

Încheierea este cu drept de atac odată cu fondul cauzei.

Judecător

Sergiu Bularu